

10.12.2012

Ryj/4

§ 1406

Lausunnon antaminen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Viite: UUDELY/9/07.04/2012

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021:

Vesiensuojelu on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä. Helsingin kaupungille tärkeimpiä ovat Helsingin merialueen ja Vantaanjoen osalta hajakuormituksen vähentämistä ja sen toimeenpanon turvaamista koskevat toimet.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2012 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan, jossa on asetettu tavoitteita mm. Itämeren suojelulle. Ympäristöpolitiikan kautta Helsingin kaupunki on sitoutunut toimenpiteisiin, joilla saavutetaan Itämeren hyvä tila EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin ja meristrategiadirektiivin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Helsinki toimii myös aktiivisesti Vantaanjoen ja Helsingin vesiensuojeluyhdistyksessä Vantaanjoen mukanaan tuoman ravinnekuormituksen pienentämiseksi.

Vesienhoidon suunnittelun työohjelmassa esille nostetut keskeiset kysymykset vaikuttavat valuma-alueetasolla hyvin valituilta. Yksittäisen toimijan mahdollisuudet vesien hyvää tilaa säilyttävissä ja parantavissa toimissa ovat harvoin riittäviä. Siksi vesienhoidon suunnittelun perusajatus valuma-aluekohtaisuudesta ja poikkihallinnollisuudesta on kannatettava.

Maatalous ja metsätalous

Helsingin kaupunki ei ole merkittävä maatalouden harjoittaja, mutta se pyrkii aktiivisesti Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaastekampanjan myötä vähentämään harjoittamansa maatalouden ja omistamiensa peltojen osalta niiden aiheuttamia

ravinne päästöjä vesistöihin ja näin toimimaan hyvänä esimerkkinä muille toimijoille.

Maatalouden vaikutus vesien tilaan on suurta etenkin Uudenmaan peltoviljelyyn keskittyneillä alueilla. Ravinteet kulkeutuvat Vantaanjoen tuomina Helsingin edustan merialueelle. Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtääviä toimenpiteitä tarvitaan, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Kaavoitus ja rakentamisen ohjaus

Vesienhoidon parempi huomioonottaminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa on olennainen keino ohjata rakentamista tai ympäristölle haitallisten toimintojen sijoittamista. Rannikkoalueelle onkin tarpeen kehittää merialuesuunnittelua, jonka avulla päätöksenteko voidaan perustaa luotettavaan tietoon ja perusteelliseen merialueen tuntemukseen. Merialuesuunnittelun kautta voidaan yhteensovittaa hyvinkin erilaisia merialueelle kohdentuvia intressejä kuten luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja luonnonsuojelu.

Valuma-alueitasolla ohjelmakaudelle 2016-2021 esitetyt, kaavoitusta koskevat kehittämissuunnitelmat vaikuttavat haasteellisilta. Tarkempaa Helsinkiä koskevaa arviointia on vaikea tehdä, sillä ehdotus tarkistetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi valmistuu vasta vuonna 2014. Jo tässä vaiheessa on kuitenkin ilmeistä, että tulevissa Helsinkiä ja sen kuntakaavoitusta koskevissa toimituksissa on otettava huomioon mm. jo pitkälle valmis ja yhä tiivistyvä kaupunkirakenne sekä kaupungin viime vuosien runsas panostus maankäytön suunnittelua, muuta suunnittelua ja rakentamista ohjaaviin vesialan ohjelmiin ja määräyksiin.

Helsingin kaupunki on ottanut ilmastonmuutoksen huomioon kaavoituksessaan. Helsinki on laatinut hulevesistrategian, jonka tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa ja poistaa niistä aiheutuvia haittoja. Muita ohjelmatasoisia asiakirjoja ovat mm. tulvastrategia, hulevesitulvien kartoitus, pohjavesien suojelusuunnitelma ja käynnissä oleva vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen.

Espoon kaupungin kanssa on lisäksi käynnissä tulvariskilain merivesitulvia koskevien toimien toteutus. Myös Helsingin rakennusjärjestyksessä, sen perusteella annetuissa määräyksissä sekä valmisteilla olevassa ympäristönsuojelumääräysten päivityksessä on useita vesiensuojeluun tähtääviä kohtia.

Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden

määräykset vesi- ja ilmastomuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä tapahtuu laatimalla selvityksiä, suunnitelmia ja kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäroinnistä, kuivatuksesta, korkeustasoista, tulvilta suojautumisesta, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien kunnostamisesta ja vesiluonnosta.

Pohjavesien turvaaminen

Pääkaupunkiseutu ottaa vetensä Päijänteestä ja näin ollen paikallisia pohjavesialueita ei normaalioloissa käytetä talousveden hankintaan. Pohjavesialueet ovat kriisinajan vesivarantoja, mistä syystä on tärkeitä, että alueiden vedenlaatu säilyy hyvänä ja antoisuus ennallaan. I-luokan pohjavesialueillemme on laadittu myös suojelusuunnitelmat ja pohjaveden laatua seurataan säännöllisesti.

Päijänteen ja sen valuma-alueen vedenlaadun säilyttämiseen tähtäävät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä, koska noin miljoonan asukkaan raakavesi johdetaan Päijänteestä.

Jätevesiasiat hallintaan

Yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedenpuhdistamoiden ravinnepestöjä on saatu merkittävästi vähennettyä vesiensuojelutoimenpiteitä kehittämällä viime vuosikymmenten aikana.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistetut jätevedet johdetaan ulkosaaristoon, jossa ravinnekuorma ei suoraan vaikuta Helsingin lahtivesien tilaan. Vantaanjoen valuma-alueeltaan tuoma fosfori- ja typpikuorma on useita kertoja suurempi kuin mitä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien vastaava vuosittainen ravinnekuormitus.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistusteho ja mereen johdetun puhdistetun jäteveden pitoisuudet ovat säännöllisesti täyttäneet lupaehtojen asettamat tavoitteet. Pelkkä puhdistamon toiminnan edelleen tehostaminen ei siten välttämättä ole ravinteiden kokonaismäärän vähentämisen tai kustannustehokkuuden kannalta paras tapa pienentää Helsingin edustalle kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Lisäksi tarvitaan Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtääviä toimenpiteitä, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Vantaanjokea kuormittaa merkittävästi mm. Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamo, jolla käsitellään Riihimäen lisäksi mm. Lopen ja Hausjärven kuntien yhdyskuntajätevesiä sekä useiden

teollisuuslaitosten jätevesiä. Jätevedenpuhdistamo on toiminut viime vuosina pääsääntöisesti lupaehtojensa mukaisesti. Ongelmia ovat tuottaneet puhdistamolle tulevat sadevedet voimakkaitten sateiden aikana ja lumensulamisedet keväisin.

Helsingin kaupunki on pitänyt erityisen tärkeänä, että Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamon kapasiteettia lisätään riittävästi ohitusten poistamiseksi. Lähes jokavuotiset viemärivereden puhdistamon ohijuoksutukset eivät ole hyväksyttävissä.

Riihimäen Vesi käynnisti vuoden 2011 lopulla yhteistyössä Vantaanjoen muiden vesilaitosten ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kanssa yhteistyöhankkeen, jonka tavoitteena on vähentää jäteveden ylivuotoja Vantaanjoen valuma-alueella. Tavoitteena on, että verkostoista ja pumppaamoilta vesistöihin johdettavat jätevesipäästöt loppuvat kokonaan vuoteen 2025 mennessä. Helsingin kaupunki on edistänyt hankkeen toteutusta Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kautta.

Toimeenpanon turvaaminen

Vesienhoitosuunnitelmien toimenpiteiden toteutus riippuu hyvin monen eri tahon toimista. Suunnittelun työohjelman mukaan ensisijainen vastuu toimien toteuttamisesta on yksityisillä toimijoilla, mm. toiminnanharjoittajilla. Työohjelmassa todetaan myös, että kustannusten ja hyötyjen arviointiin tullaan kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota. Lisäksi työohjelmassa mainitaan, että vesienhoitosuunnitelman toteutusohjelmassa vuosille 2016 – 2021 tulisi ottaa huomioon kuntien niukat mahdollisuudet edistää vesiensuojelua.

Kuten työohjelmassa mainitaan, kiristyvässä taloustilanteessa kunnat voivat edistää vesienhoitotoimenpiteiden toteutusta vain talousarvioidensa ja kehystensä puitteissa.

Toiminnanharjoittajien osallistuttaminen tiedontuottamiseen voi osoittautua haasteelliseksi, mutta eri laitosten velvoitetarkkailujen tuottamaa tietoa voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin merialueen tilan seurannassa ja tilassa tapahtuneiden muutosten todentamisessa. Toimintaa voitaisiin tehostaa viemällä kaikki eri tarkkailuissa tuotettu tieto sähköisiin tietokantoihin, kuten Helsingin kaupungin paikkatietopalveluihin tai Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämään asiantuntijoille tarkoitettuun ympäristö- ja paikkatietopalveluun (OIVA). Uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen tulee panostaa entistä enemmän ja keskeisiä toimenpiteitä tulee hankkeistaa ja hakea rahoitusta eri lähteistä.

10.12.2012

Ryj/4

Työohjelmassa mainitun kustannustehokkuuden lisäksi on pidettävä mielessä myös eri toimialojen ja toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu. Työohjelmassa todetaan, että samanaikaisesti suunnittelun kanssa toteutetaan ensimmäisellä suunnittelukaudella vahvistettuja toimenpiteitä sekä seurataan toimenpiteiden toteutumista. Tämä on tärkeää myös kustannustehokkuuden kannalta. Uusista toimenpiteistä tulisi päättää vasta, kun tehdyistä tai tekeillä olevista toimenpiteistä on saatu tarpeeksi kokemusta, ja varmistuttu niiden toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö
- 2 Vesien tila hyväksi yhdessä

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021:

Vesien suojeleminen on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä. Helsingin kaupungille tärkeimpiä ovat Helsingin merialueen ja Vantaanjoen osalta hajakuormituksen vähentämistä ja sen toimeenpanon turvaamista koskevat toimet.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2012 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan, jossa on asetettu tavoitteita mm. Itämeren suojelelulle. Ympäristöpolitiikan kautta Helsingin kaupunki on sitoutunut toimenpiteisiin, joilla saavutetaan Itämeren hyvä tila EU:n vesipolitiikan puitteiden mukaisesti ja meristrategiadirektiivin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Helsinki toimii myös aktiivisesti Vantaanjoen ja Helsingin vesiensuojeluyhdistyksessä Vantaanjoen mukanaan tuoman ravinnekuormituksen pienentämiseksi.

Vesienhoidon suunnittelun työohjelmassa esille nostetut keskeiset kysymykset vaikuttavat valuma-alueetasolla hyvin valituilta. Yksittäisen toimijan mahdollisuudet vesien hyvää tilaa säilyttävissä ja parantavissa toimissa ovat harvoin riittäviä. Siksi vesienhoidon suunnittelun perusajatus valuma-aluekohtaisuudesta ja poikkihallinnollisuudesta on kannatettava.

Maatalous ja metsätalous

Helsingin kaupunki ei ole merkittävä maatalouden harjoittaja, mutta se pyrkii aktiivisesti Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaastekampanjan myötä vähentämään harjoittamansa maatalouden ja omistamiensa peltöjen osalta niiden aiheuttamia ravinnepestöjä vesistöihin ja näin toimimaan hyvänä esimerkkinä muille toimijoille.

Maatalouden vaikutus vesien tilaan on suurta etenkin Uudenmaan peltoviljelyyn keskittyneillä alueilla. Ravinteet kulkeutuvat Vantaanjoen tuomina Helsingin edustan merialueelle. Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtäviä toimenpiteitä tarvitaan, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Kaavoitus ja rakentamisen ohjaus

Vesienhoidon parempi huomioonottaminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa on olennainen keino ohjata rakentamista tai ympäristölle haitallisten toimintojen sijoittamista. Rannikkoalueelle onkin tarpeen kehittää merialuesuunnittelua, jonka avulla päätöksenteko voidaan perustaa luotettavaan tietoon ja perusteelliseen merialueen tuntemukseen. Merialuesuunnittelun kautta voidaan yhteensovittaa hyvinkin erilaisia merialueelle kohdentuvia intressejä kuten luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja luonnonsuojelu.

Valuma-alueetasolla ohjelmakaudelle 2016-2021 esitetyt, kaavoitusta koskevat kehittämissuunnitelmat vaikuttavat haasteellisilta. Tarkempaa Helsinkiä koskevaa arviointia on vaikea tehdä, sillä ehdotus tarkistetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi valmistuu vasta vuonna 2014. Jo tässä vaiheessa on kuitenkin ilmeistä, että tulevissa Helsinkiä ja sen kuntakaavoitusta koskevissa toimissa on otettava huomioon mm. jo pitkälle valmis ja yhä tiivistyvä kaupunkirakenne sekä kaupungin viime vuosien runsas panostus maankäytön suunnittelua, muuta suunnittelua ja rakentamista ohjaaviin vesialan ohjelmiin ja määräyksiin.

Helsingin kaupunki on ottanut ilmastonmuutoksen huomioon kaavoituksessaan. Helsinki on laatinut hulevesistrategian, jonka tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa ja poistaa niistä aiheutuvia haittoja. Muita ohjelmatasoisia asiakirjoja ovat mm. tulvastrategia, hulevesitulvien kartoitus, pohjavesien suojelemissuunnitelma ja käynnissä oleva vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen.

Espoon kaupungin kanssa on lisäksi käynnissä tulvariskilain merivesitulvia koskevien toimien toteutus. Myös Helsingin rakennusjärjestyksessä, sen perusteella annetuissa määräyksissä sekä valmisteilla olevassa ympäristönsuojelumääräysten päivityksessä on useita vesiensuojeluun tähtäviä kohtia.

Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden määräykset vesi- ja ilmastomuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä tapahtuu laatimalla selvityksiä, suunnitelmia ja kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäroinnistä, kuivatuksesta, korkeustasoista, tulvilta suojautumisesta, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien kunnostamisesta ja vesiluonnosta.

Pohjavesien turvaaminen

Pääkaupunkiseutu ottaa vetensä Päijänteestä ja näin ollen paikallisia pohjavesialueita ei normaalioloissa käytetä talousveden hankintaan. Pohjavesialueet ovat kriisinajan vesivarantoja, mistä syystä on tärkeätä, että alueiden vedenlaatu säilyy hyvänä ja antoisuus ennallaan. I-luokan pohjavesialueillemme on laadittu myös suojelemissuunnitelmat ja pohjaveden laatua seurataan säännöllisesti.

Päijänteen ja sen valuma-alueen vedenlaadun säilyttämiseen tähtäävät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä, koska noin miljoonan asukkaan raakavesi johdetaan Päijänteestä.

Jätevesiasiat hallintaan

Yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedenpuhdistamoiden ravinnepäästöjä on saatu merkittävästi vähennettyä vesiensuojelutoimenpiteitä kehittämällä viime vuosikymmenten aikana.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistetut jätevedet johdetaan ulkosaaristoon, jossa ravinnekuorma ei suoraan vaikuta Helsingin lahtivesien tilaan. Vantaanjoen valuma-alueeltaan tuoma fosfori- ja typpikuorma on useita kertoja suurempi kuin mitä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien vastaava vuosittainen ravinnekuormitus.

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistusteho ja mereen johdetun puhdistetun jäteveden pitoisuudet ovat säännöllisesti täyttäneet lupaehtojen asettamat tavoitteet. Pelkkä puhdistamon toiminnan edelleen tehostaminen ei siten välttämättä ole ravinteiden kokonaismäärän vähentämisen tai kustannustehokkuuden kannalta paras tapa pienentää Helsingin edustalle kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Lisäksi tarvitaan Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtääviä toimenpiteitä, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Vantaanjokea kuormittaa merkittävästi mm. Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamo, jolla käsitellään Riihimäen lisäksi mm. Lopen ja Hausjärven kuntien yhdyskuntajätevesiä sekä useiden teollisuuslaitosten jätevesiä. Jätevedenpuhdistamo on toiminut viime vuosina pääsääntöisesti lupaehtojensa mukaisesti. Ongelmia ovat tuottaneet puhdistamolle tulevat sadevedet voimakkaitten sateiden aikana ja lumensulamisedet keväisin.

Helsingin kaupunki on pitänyt erityisen tärkeänä, että Riihimäen kaupungin jätevedenpuhdistamon kapasiteettia lisätään riittävästi ohitusten poistamiseksi. Lähes jokavuotiset viemärivereden puhdistamon ohijuoksutukset eivät ole hyväksyttävissä.

Riihimäen Vesi käynnisti vuoden 2011 lopulla yhteistyössä Vantaanjoen muiden vesilaitosten ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kanssa yhteistyöhankkeen, jonka tavoitteena on vähentää jäteveden ylivuotoja Vantaanjoen valuma-alueella. Tavoitteena on, että verkostoista ja pumppaamoilta vesistöihin johdettavat jätevesipäästöt loppuvat kokonaan vuoteen 2025 mennessä. Helsingin kaupunki on edistänyt hankkeen toteutusta Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen kautta.

Toimeenpanon turvaaminen

Vesienhoitosuunnitelmien toimenpiteiden toteutus riippuu hyvin monen eri tahon toimista. Suunnittelun työohjelman mukaan ensisijainen vastuu toimien toteuttamisesta on yksityisillä toimijoilla, mm. toiminnanharjoittajilla. Työohjelmassa todetaan myös, että kustannusten ja hyötyjen arviointiin tullaan kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota. Lisäksi työohjelmassa mainitaan, että vesienhoitosuunnitelman toteutusohjelmassa vuosille 2016 – 2021 tulisi ottaa huomioon kuntien niukat mahdollisuudet edistää vesiensuojelua.

Kuten työohjelmassa mainitaan, kiristyvässä taloustilanteessa kunnat voivat edistää vesienhoitotoimenpiteiden toteutusta vain talousarvioidensa ja kehystensä puitteissa.

10.12.2012

Ryj/4

Toiminnanharjoittajien osallistuttaminen tiedontuottamiseen voi osoittautua haasteelliseksi, mutta eri laitosten velvoitetarkkailujen tuottamaa tietoa voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin merialueen tilan seurannassa ja tilassa tapahtuneiden muutosten todentamisessa. Toimintaa voitaisiin tehostaa viemällä kaikki eri tarkkailuissa tuotettu tieto sähköisiin tietokantoihin, kuten Helsingin kaupungin paikkatietopalveluihin tai Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämään asiantuntijoille tarkoitettuun ympäristö- ja paikkatietopalveluun (OIVA). Uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen tulee panostaa entistä enemmän ja keskeisiä toimenpiteitä tulee hankkeistaa ja hakea rahoitusta eri lähteistä.

Työohjelmassa mainitun kustannustehokkuuden lisäksi on pidettävä mielessä myös eri toimialojen ja toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu. Työohjelmassa todetaan, että samanaikaisesti suunnittelun kanssa toteutetaan ensimmäisellä suunnittelukaudella vahvistettuja toimenpiteitä sekä seurataan toimenpiteiden toteutumista. Tämä on tärkeää myös kustannustehokkuuden kannalta. Uusista toimenpiteistä tulisi päättää vasta, kun tehdyistä tai tekeillä olevista toimenpiteistä on saatu tarpeeksi kokemusta, ja varmistuttu niiden toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Esittelijä

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää Helsingin kaupungilta lausuntoa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoidon suunnittelun työohjelmasta, aikataulusta, ympäristövaikutusten arvioimisesta sekä keskeisistä kysymyksistä 2016-2021. Lausuntopyyntö on Uudenmaan kuntien lisäksi osoitettu mm. Helsingin Energialle. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 17.12.2012.

Vesienhoidon suunnittelu

Vesienhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (272/2011) sekä valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006). Vesienhoidon yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että tila on vähintään hyvä.

Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määritelty vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesienhoidon yleislinjaukset sekä määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Suunnitelma laaditaan kuudeksi vuodeksi

kerrallaan. Vesienhoitosuunnitelmat vuoteen 2015 on hyväksytty valtioneuvostossa vuonna 2009.

Nyt valmistellaan vesienhoitosuunnitelmia vuosille 2016-2021. Valmistelua varten on laadittu vesienhoitoaluekohtaiset asiakirjat Vesien tila hyväksi yhdessä, joissa käsitellään toisen suunnittelukierroksen työohjelmaa ja aikataulua, ympäristöselostuksen laatimista sekä vesienhoidon keskeisiä kysymyksiä.

Lausunnoissa esitettävät näkökohdat tulevat ELY-keskuksen ja sen alueella toimivan vesienhoidon yhteistyöryhmän käyttöön. Palaute huomioidaan suunnittelussa ja kirjataan vesienhoitosuunnitelmaa ja sen ympäristöselostusta varten. Vuosina 2013 ja 2014 täsmennetään vesienhoidon ympäristötavoitteita ja suunnitellaan niiden toteuttamiseen tarvittavia toimia. Suunnitelma hyväksytään valtioneuvostossa vuoden 2015 loppuun mennessä. Päivitetyt vesienhoitosuunnitelman on oltava valmis vuonna 2015.

Vesienhoitosuunnitelma Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella - Uudenmaan alue

Uudenmaan alue kuuluu pääosin Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueeseen. Lausuntopyynnön kohteena oleva asiakirja "Vesien tila hyväksi yhdessä - Vaikuta vesienhoidon työohjelmaan ja keskeisiin kysymyksiin Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021" on tämän asian liitteenä 2.

Uudenmaan alue koostuu Suomenlahteen laskevista pienistä ja vähäjärvisistä jokivesistöistä. Merkittävimpiä jokivesistöjä on mm. Vantaanjoen vesistöalue.

Hajakuormitus on suurin vesistöjen rehevöitymistä aiheuttava tekijä koko Uudenmaan alueella. Suurimmat kuormittajat ovat maatalous, erityisesti peltoviljely, sekä alueen runsas haja- ja loma-asutus.

Hajakuormituksen lisäksi yhdyskuntien ja teollisuuden jätevedet rehevöittävät vesistöjä jätevesien purkualueilla. Suomenlahteen johdettavien Helsingin Viikinmäen ja Espoon Suomenojan jätevedenpuhdistamoiden jätevesimäärä on 26 % koko maan yhdyskuntien jätevesistä. Vantaanjoen ja Porvoonjoen latvoilla sijaitsevista suurista jätevedenpuhdistamoista tulevan jäteveden määrä on huomattava osa jokien virtaamasta erityisesti kuivina aikoina.

Suomenlahden rannikkovesien tila on riippuvainen sisävesistöistä, rannikolta ja muualta Itämeren alueelta tulevan veden laadusta. Suomenlahden rannikkovedet ovat heikossa tilassa ja voimakkaan ihmistoiminnan kuormittamia. Jokien mereen kuljettama kuormitus heikentää veden tilaa erityisesti rannikon läheisyydessä. Lisäksi

10.12.2012

Ryj/4

ruoppaukset ja läjitykset merenpohjaan aiheuttavat mm. ravinteiden ja haitallisten aineiden liikkeellelähtöä, josta aiheutuu ongelmia vesiluonnolle. Monet pienetkin samalle alueelle kohdistuvat rantojen ruoppaukset tai täytöt saattavat aiheuttaa merkittäviä haitallisia yhteisvaikutuksia.

Vesienhoidon keskeiset kysymykset Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella

Ehdotetut vesienhoidon keskeiset kysymykset Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella ovat

- Maatalouden toimenpiteet käyttöön
- Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen
- Vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa
- Vesielinympäristöjen parantaminen
- Pohjavesien turvaaminen
- Jätevesiasiat hallintaan
- Turvetuotannon päästöt hallintaan
- Erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen
- Toimeenpanon turvaaminen

Vesienhoidon keskeisiä kysymyksiä käsitellään asiakirjan ”Vesien tila hyväksi yhdessä” sivuilla 34-41.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö
- 2 Vesien tila hyväksi yhdessä

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Helsingin Energian johtokunta

10.12.2012

Ryj/4

Ympäristölautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 16.11.2012

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Uudenmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa vesienhoidonsuunnittelun työohjelmista, aikataulusta ja ympäristövaikutusten arvioinnista sekä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen keskeisistä kysymyksistä.

Talous - ja suunnittelukeskus toteaa, kuten työohjelmassa mainitaan, että vesienhoitosuunnitelman toteutusohjelmassa vuosille 2016 - 2021 tulisi ottaa huomioon kuntien niukat mahdollisuudet edistää vesiensuojelua. Uusien yhteistyömuotojen ja rahoituskanavien kehittämiseen tulee panostaa entistä enemmän ja keskeisiä toimenpiteitä tulee hankkeistaa ja hakea rahoitusta eri lähteistä. Kuten työohjelmassa mainitaan, kiristyvässä taloustilanteessa kunnat voivat edistää vesienhoitotoimenpiteiden toteutusta vain talousarvioidensa ja kehystensä puitteissa.

Lisätiedot

Mari Rajantie, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.11.2012 § 389

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Päätös

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Vesiensuojelu on Helsingille tärkeää, sillä vesistöjen hyvä laatu lisää asukkaiden viihtyvyyttä ja epäsuorasti kaupungin kilpailukykyä. Helsingin pohjavesialueilla on merkitystä kriisiaikojen juomaveden hankinnassa.

Vesien hyvää tilaa säilyttävissä ja parantavissa toimissa yksittäisen toimijan mahdollisuudet ovat harvoin riittäviä. Siksi vesienhoidon

suunnittelun perusajatus valuma-aluekohtaisuudesta ja poikkihallinnollisuudesta on kannatettava.

Lausunnoilla olevassa vuosien 2016-2021 vesienhoidon suunnittelun painopistealueita esittelevässä asiakirjassa esille nostetut keskeiset kysymykset vaikuttavat valuma-alueitasolla hyvin valituilta. Helsingin merialueen ja Vantaanjoen osalta hajakuormituksen vähentämistä ja sen toimeenpanon turvaamista koskevat toimet ovat tärkeimpiä.

Valuma-alueitasolla myös ohjelmakaudelle 2016-2021 esitetyt, kaavoitusta koskevat kehittämissuunnitelmat vaikuttavat haasteellisilta. Tarkempaa Helsinkiä koskevaa arviointia on vaikea tehdä, sillä ehdotus tarvittaviksi toimiksi valmistuu vasta vuonna 2014.

Jo tässä vaiheessa on kuitenkin ilmeistä, että tulevissa Helsinkiä ja sen kuntakaavoitusta koskevissa toimissa on otettava huomioon mm. jo pitkälle valmis ja yhä tiivistyvä kaupunkirakenne sekä kaupungin viime vuosien runsas panostus maankäytön suunnittelua, muuta suunnittelua ja rakentamista ohjaaviin vesialan ohjelmiin ja määräyksiin.

Ohjelmatasoisia tällaisia asiakirjoja ovat mm. tulva- ja hulevesistrategia, hulevesitulvien kartoitus, pohjavesien suojelemissuunnitelma ja käynnissä oleva vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen. Espoon kaupungin kanssa on lisäksi käynnissä tulvariskilain merivesitulvia koskevien toimien toteutus. Myös Helsingin rakennusjärjestyksessä, sen perusteella annetuissa määräyksissä sekä valmistuilla olevassa ympäristönsuojelumääräysten päivityksessä on useita vesiensuojeluun tähtääviä kohtia.

Helsingin kuntakaavoituksessa otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden määräykset vesi- ja ilmastomuutosvaikutusten selvittämisestä ja arvioinnista. Käytännössä tämä tapahtuu laatimalla selvityksiä, suunnitelmia ja kaavojen liiteasiakirjoja mm. viemäroinnistä, kuivatuksesta, korkeustasoista, tulvilta suojautumisesta, pohjarakentamisesta, maiden ja merisedimenttien kunnostamisesta ja vesiluonnosta.

Esittelijä

Vesienhoidon suunnittelu

Vesienhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (272/2011) sekä valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006). Vesienhoidon yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että tila on vähintään hyvä.

Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määritelty vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesienhoidon yleislinjaukset sekä määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Suunnitelma laaditaan kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Vesienhoitosuunnitelmat vuoteen 2015 on hyväksytty valtioneuvostossa v. 2009.

Lisätietoja vesienhoidosta ja lausuntoasian kuulemisesta saa ympäristöhallinnon verkkosivuilta osoitteesta www.ymparisto.fi/vesienhoito/.

Vesienhoidon suunnitelmat vuosille 2016-2021

Vesienhoidon suunnittelun toisella kierroksella päivitetään vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2016–2021 ja tarkistetaan toimenpideohjelmat. Suunnittelu etenee vaiheittain vesien- ja merenhoitolaissa esitettyjen määräaikojen puitteissa. Vuonna 2012 viimeistellään vesienhoitosuunnitelman työohjelma ja aikataulu sekä laaditaan yhteenveto keskeisistä kysymyksistä. Myös pinta- ja pohjavesien tilan seurantaohjelmat päivitetään. Rinnakkain tämän kanssa seurataan ensimmäisen vesienhoitosuunnitelmakauden toimien toteutumista. Vuosina 2013 ja 2014 täsmennetään vesienhoidon ympäristötavoitteita ja suunnitellaan niiden toteuttamiseen tarvittavia toimia. Vuonna 2014 valmistuu ehdotus tarkistetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi vuoteen 2021. Suunnitelma hyväksytään valtioneuvostossa vuoden 2015 loppuun mennessä. Päivitetyn vesienhoitosuunnitelman on oltava valmis vuonna 2015.

Lausunnoilla olevassa asiakirjassa käsitellään Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella vuosien 2016–2021 aikana esille nostettavia vesienhoidon kannalta tärkeitä asioita. Esille on nostettu myös seikkoja, joilla on huomattavaa alueellista tai paikallista merkitystä. Keskeisiä kysymyksiä ei ole asetettu tärkeysjärjestykseen, vaan tarkastelu on tehty teemoittain ja sitä on laajennettu ottaen huomioon suunnitteluun vaikuttava yleinen kehitys ja tiedon karttuminen.

Ehdotetut vesienhoidon keskeiset kysymykset Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella ovat:

- Maatalouden toimenpiteet käytäntöön
- Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen
- Vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa
- Vesielinympäristöjen parantaminen

- Pohjavesien turvaaminen
- Jätevesihaitat hallintaan
- Turvetuotannon päästöt hallintaan
- Erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen
- Toimeenpanon turvaaminen

Vahvistetussa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2010-2015 esitettiin erityisen keskeisinä ohjauskeinoina maankäyttöä ja kaavoitusta koskevat ohjauskeinot ja kehittämistarpeet. Tavoitteena on valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden edistäminen kaavoituksessa vesien suojelun osalta sekä hyvien käytäntöjen edistäminen maankäytön ohjauksen ja pinta- ja pohjavesien suojelun yhteensovittamisessa. Tavoitteena on edelleen aikaansaada vesienhoidollisesti kestävää suunnittelua kaikilla kaavatasoilla maankäyttö- ja rakennuslain keinovalikoimaa hyödyntämällä. Keskeisiä kaavoitusta koskevia ohjauskeinoesityksiä ovat edelleen:

- Maankäytön, vesihuollon ja vesienhoidon suunnittelun yhteistyö (valuma-alue tarkastelu)
- Kaavoituksen ulottaminen koskemaan kattavammin myös vesialueita
- Pinta- ja pohjavesien tilan huomioon ottavat kaavamääräykset
- Erilaisten toimintojen sijoituksen ohjaus vesiensuojeluperusteisesti
- Turvetuotannon aluevaraukset maakuntakaavoihin riittäviin ympäristö- ja vesistöselvityksiin perustuen
- Ilmastonmuutoksen, mm. tulvien, huomioon ottaminen kaavoituksessa
- Hulevesisuunnitelmien laatiminen kunnille ja ylikunnallisesti sekä hulevesien käsittelyn ottaminen huomioon rakentamisessa
- Ranta-alueiden kaavoituskäytäntöjen yhdenmukaistaminen ja tarkastelu laajemmassa mittakaavassa valuma-alue tasolla ja rantakaavoihin laadittavat kattavat vaikutusarviot vesiluontoon
- Kaavasuosittelusten ja alueellisten ympäristönsuojelumääräyksiä hyödyntäminen kuntakaavoituksessa
- Vesiensuojelun liittäminen kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelmiin

Lausuntopyyntö

Hallintokeskus on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 16.11.2012 mennessä.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö

10.12.2012

Ryj/4

Rikhard Manninen

Lisätiedot

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.11.2012 § 321

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Laki vesienhoidon järjestämisestä (1299/2004) astui voimaan 31.12.2004. Lailla pannaan toimeen EY:n direktiivi vesipolitiikan puitteista (2000/60/EY). Laki ja direktiivi muodostavat perustan vesienhoidon suunnittelujärjestelmälle, jonka yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa vesiä niin, ettei pinta- ja pohjavesien tila heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä annettuun määräaikaan mennessä. Lisäksi erinomaisiksi tai hyviksi arvioitujen vesien tilaa ei saa heikentää.

Vesienhoidon suunnittelu etenee kuuden vuoden jaksoissa. Vesienhoidon suunnittelun toisella kierroksella päivitetään vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2016-2021 ja tarkistetaan toimenpideohjelmat. Suunnitelma etenee vaiheittain vesien ja merenhoitolaissa esitettyjen määräaikojen puitteissa. Päivitetyt vesienhoitosuunnitelman tulee olla valmis vuonna 2015.

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella vuosien 2016-2021 aikana esille nostettavat keskeiset kysymykset ovat

- Maatalouden toimenpiteet käyttöön
- Metsätalouden vesiensuojelun tehostaminen
- Vesienhoidon parempi huomioiminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa
- Vesielinympäristöjen parantaminen
- Pohjavesien turvaaminen
- Jätevesiasiat hallintaan
- Turvetuotannon päästöt hallintaan
- Erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen

- Toimeenpanon turvaaminen

Uudenmaan ELY-keskus kokoaa Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoito-suunnitelman toimenpideohjelmien pohjalta. Ehdotus tarkastetuksi vesienhoitosuunnitelmaksi tulee kuultavaksi vuonna 2014.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2012 Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan, jossa on asetettu tavoitteita mm. Itämeren suojelulle. Ympäristöpolitiikan kautta Helsingin kaupunki on sitoutunut toimenpiteisiin, joilla saavutetaan Itämeren hyvä tila EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin ja meristrategiadirektiivin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Vesienhoidon parempi huomioonottaminen kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa on olennainen keino ohjata rakentamista tai ympäristölle haitallisten toimintojen sijoittamista. Rannikkoalueelle onkin tarpeen kehittää merialuesuunnittelua, jonka avulla päätöksenteko voidaan perustaa luotettavaan tietoon ja perusteelliseen merialueen tuntemukseen. Merialuesuunnittelun kautta voidaan yhteensovittaa hyvinkin erilaisia merialueelle kohdentuvia intressejä kuten luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ja luonnonsuojelu.

Helsingin kaupunki ei ole merkittävä maatalouden harjoittaja, mutta se pyrkii aktiivisesti Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaastekampanjan myötä vähentämään harjoittamansa maatalouden ja omistamiensa peltojen osalta niiden aiheuttamia ravinnepäästöjä vesistöihin ja näin toimimaan hyvänä esimerkkinä muille toimijoille. Helsinki myös toimii aktiivisesti Vantaanjoen ja Helsingin vesiensuojeluyhdistyksessä Vantaanjoen mukanaan tuoman ravinnekuormituksen pienentämiseksi. Lisäksi Helsingin kaupunki on laatinut hulevesistrategian, jonka tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa ja poistaa niistä aiheutuvia haittoja.

Maatalouden vaikutus vesien tilaan on suurta etenkin Uudenmaan peltoviljelyyn keskittyneillä alueilla. Ravinteet kulkeutuvat Vantaanjoen tuomina Helsingin edustan merialueelle. Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistetut jätevedet johdetaan ulkosaaristoon, jossa ravinnekuorma ei suoraan vaikuta Helsingin lahtivesien tilaan. Vantaanjoen valuma-alueeltaan tuoma fosfori- ja typpikuorma on useita kertoja suurempi kuin mitä Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien vastaava vuositaso ravinnekuormitus (2011: Vantaanjoki N 1800 t/a, P 80 t/a; Viikinmäki N 473 t/a, P 20 t/a).

Viikinmäen jätevedenpuhdistamon puhdistusteho ja mereen johdetun puhdistetun jäteveden pitoisuudet ovat säännöllisesti täyttäneet lupaehtojen asettamat tavoitteet. Pelkkä puhdistamon toiminnan edelleen tehostaminen ei siten välttämättä ole ravinteiden

10.12.2012

Ryj/4

kokonais määrän vähentämisen tai kustannustehokkuuden kannalta paras tapa pienentää Helsingin edustalle kohdistuvaa ravinnekuormitusta. Lisäksi tarvitaan Vantaanjoen valuma-alueelle kohdentuvia maatalouden ja metsätalouden parempaan hallintaan tähtäviä toimenpiteitä, jotta realistiset mahdollisuudet Helsingin edustan sekä Suomenlahden rannikkovesien paremman tilan saavuttamiselle ovat olemassa.

Pääkaupunkiseutu ottaa vetensä Päijänteestä ja näin ollen paikallisia pohjavesialueita ei normaalioloissa käytetä talousveden hankintaan. Pohjavesialueet ovat kriisinajan vesivarantoja, mistä syystä on tärkeää, että alueiden vedenlaatu säilyy hyvänä ja antoisuus ennallaan. I-luokan pohjavesialueillemme on laadittu myös suojelusuunnitelmat ja pohjaveden laatua seurataan säännöllisesti.

Päijänteen ja sen valuma-alueen vedenlaadun säilyttämiseen tähtäävät toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä, koska noin miljoonan asukkaan raakavesi johdetaan Päijänteestä.

Vesienhoidon toimenpiteiden vaikuttavuus tulee turvata varaamalla riittävät resurssit seurantoihin, niin kunta- kuin valtiotasollakin. Toiminnanharjoittajien osallistuttaminen tiedontuottamiseen voi osoittautua haasteelliseksi, mutta eri laitosten velvoitetarkkailujen tuottamaa tietoa voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin merialueen tilan seurannassa ja tilassa tapahtuneiden muutosten todentamisessa. Toimintaa voitaisiin tehostaa viemällä kaikki eri tarkkailuissa tuotettu tieto sähköisiin tietokantoihin, kuten Helsingin kaupungin paikkatietopalveluihin tai Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ylläpitämään asiantuntijoille tarkoitettuun ympäristö- ja paikkatietopalveluun (OIVA).

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari-pekka Pääkkönen, johtava ympäristötutkija, puhelin: +358 9 310 31536
jari-pekka.paakkonen(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 16.10.2012 § 61

HEL 2012-009151 T 11 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vesienhoidon suunnittelu on edennyt toiselle kierrokselle, jonka tuloksena syntyvät vesienhoitosuunnitelmat vuosiksi 2016-2021. Tähän liittyen meneillään on kuuleminen vesienhoidon työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä (Raportti 58/2012: "Vesien tila hyväksi yhdessä; Vaikuta vesienhoidon työohjelmaan ja keskeisiin kysymyksiin Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella 2016-2021").

Raportissa tuodaan esiin monia Helsingin Energian tärkeänä pitämiä asioita; todetaan mm., että aiempaa enemmän tullaan kiinnittämään huomiota kustannusten ja hyötyjen arviointiin.

Kustannustehokkuuden lisäksi on kuitenkin pidettävä mielessä myös eri toimialojen ja toiminnanharjoittajien tasapuolinen kohtelu. Raportissa todetaan, että samanaikaisesti suunnittelun kanssa toteutetaan ensimmäisellä suunnittelukaudella vahvistettuja toimenpiteitä sekä seurataan toimenpiteiden toteutumista. Tämä on tärkeää myös kustannustehokkuuden kannalta. Uusista toimenpiteistä tulee päättää vasta, kun tehdyistä tai tekeillä olevista toimenpiteistä on saatu tarpeeksi kokemusta, ja varmistuttu niiden toimivuudesta ja tehokkuudesta.

Raportin mukaan riittämätön vesien tilaa koskeva aineisto tulee olemaan yksi vesienhoidon keskeisistä haasteista. Raportissa ehdotetaan myös harkittavaksi toiminnanharjoittajien nykyistä laajempaa osallistumista vesien tilan seurantaan. Valtion ja kuntien heikko taloustilanne/säästäminen ei voi merkitä sitä, että toiminnanharjoittajilla maksetaan perustutkimusta (yleistä tarkkailua). Toiminnanharjoittajille asetettavien tarkkailuvaatimusten pitää "aiheuttaja maksaa" -periaatteen mukaisesti olla suoraan riippuvaisia ko. toiminnan päästöjen määrästä ja laadusta. Raportin mukaan hajakuormitus on suurin vesistöjen rehevöitymistä aiheuttava tekijä koko Uudenmaan alueella, joten on "aiheuttaja maksaa" -periaatteen vastaista, jos huomattava osa tarkkailuvaatimuksista kohdistetaan pistekuormittajiin.

Helsingin Energia pitää myönteisenä vesienhoidon yhtenäistä tarkastelua ja pyytää huomioimaan edellä esitetyt näkökohdat työohjelmassa.

Käsittely

16.10.2012 Ehdotuksen mukaan

Pekka Manninen: Esittelijä muutti ehdotustaan otsikon vuosiluvun virhekirjauksen vuoksi otsikon kuulumaan seuraavasti: Lausunto vesienhoidon suunnittelun työohjelmasta, aikataulusta, ympäristövaikutusten arvioimisesta sekä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen keskeisistä kysymyksistä 2016-2021

10.12.2012

Ryj/4

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Pekka Manninen

Lisätiedot

Martti Hyvönen, Ympäristöjohtaja, puhelin: +358 9 617 2075
martti.hyvonen(a)helen.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566